

EMNE Udvidet lager i RC3600/MUS/DOMUS

Side: 1/1

Udarbejdet af:
DHA/TRPAfd.nr.:
4320Dato:
19.01.1978

DISTRIBUTION	
TIL	ADR.
JØB	Rialto
SMN	TUG
SM	TUG
HLV	TUG
MLM	TUG
KDH	TUG
NIA	TUG
OKH	TUG
ERLP	TUG
HLJ	TUG
FVN	TUG
JCO	TUG
KNEH	Århus
AMT	Århus
JCJ	Århus
HEJ	Århus

Herved et forslag til inkludering af udvidet lager i RC3600/
MUS/DOMUS.

Formålet med udsendelse er udelukkende at kunne få feed-back
på de skitserede ideer angående:

- 1) Anvendelighed med nuværende systemer.
- 2) Mulighed for hardware implementering.
- 3) Nye ideer eller ændring til skitsen.
- 4) Forslag til yderlig performance forøgelse.
- 5) Omfang af applikations ændringer, hvis løsningen
implementeres.

Forslaget ønskes helst kommenteret skriftligt inden den 15.2.1978.

Med venlig hilsen

DHA

HH	Glo
JEP	Glo

Introduktion.

I det følgende gennemgås et forslag til anvendelse af extended memory på RC3600/MUS. Udvidelsen af memory er i principippet en inkludering af de allerede i visse systemer eksisterende ekstra 32kw i 3600-systemet, men indeholder en hardware ændring, der gør det muligt at eksekvere instruktioner i lageret fra 32kw til 64kw.

Formålet med disse sider er ikke at fastlægge den kommende implementering i detaljer, men at delagtiggøre anvendere af 3600/MUS i et forslag og give mulighed for tilbagesvar om huller, begrænsninger og ændringsforslag i den skitserede løsning.

Specielt er de få og nødvendige hardware ændringer kritiske, hvis de foreslæede udvidelser/begrænsninger skaber store problemer i eksisterende program-systemer (test-programmer, store assembler-moduler o.s.v.).

Hardware Ändringer.

- a) Indirekte adressering i mere end et niveau fjernes.

D.v.s. at alle adresseberegninger skal medtage alle 16 bit, både når der anvendes indexering eller adressen findes i et ord.

Følgende konstruktion vil da ikke fungere efter tidligere specifikationer:

LDA @	3	PIP ;
PIP: @ PAP		;
PAP: 10		;

hvor AC3 ikke assignes værdien 10, men indholdet af ord 1b0+PAP.

- b) Tilsvarende vil returadressen ved JSR og PC gemt i ord 0 ved interrupt være en 16 bits adresse.
- c) MUS GETBYTE, PUTBYTE indføres som hardware instruktion, opererende på bytes i byttesområdet 0-64kb.

- d) For at skelne diverse CPU-typer skal der implementeres en CPU-identifikations ordre til brug for initialisering.

Funktionen skal defineres, således at ældre CPU'ers manglende svar identifierer disse.

- e) Da det må forudsæses at en række program-systemer udnytter flere niveau indirekte, skal det udvidede lager og funktionerne a) og b) kun være aktive, hvis den gældende RC3603 instruktion for enabling af ext. core er udført.
- f) Dette punkt giver en række udvidede hardware funktioner, der kan bidrage til øget performance i fremtidige eller eksisterende MUS-systemer.

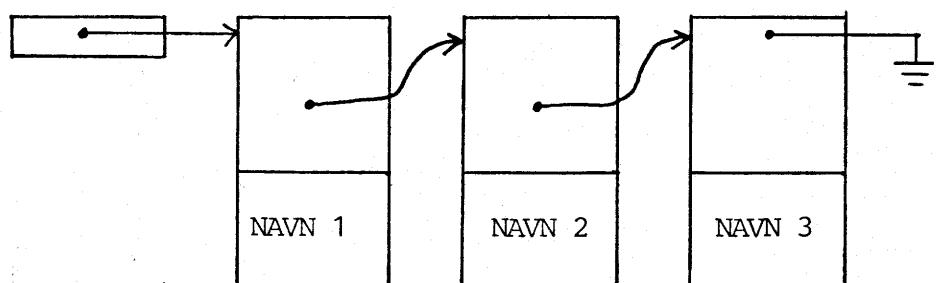
For de tidskrævende funktioner må implementeringen i hardware ikke begrænse response på DMA requests.

- I) Hardware MOVE d.v.s. flytning af bytestrenge. Denne funktion skal desuden kunne interruptes, f.eks. ved at arbejdsvariable er de 4 registre, der gemmes ved interrupt, og at PC først optælles ved afslutning af move operationen, herved eksekveres ordenen igen ved interrupt return.
- II) Automatisk save af CPU-tilstand ved interrupt, og tilsvarende etablering ved interrupt return.

Den allerede definerede i CPU 710 er ikke direkte brugbare i MUS-systemet uden voldsomme software ændringer.

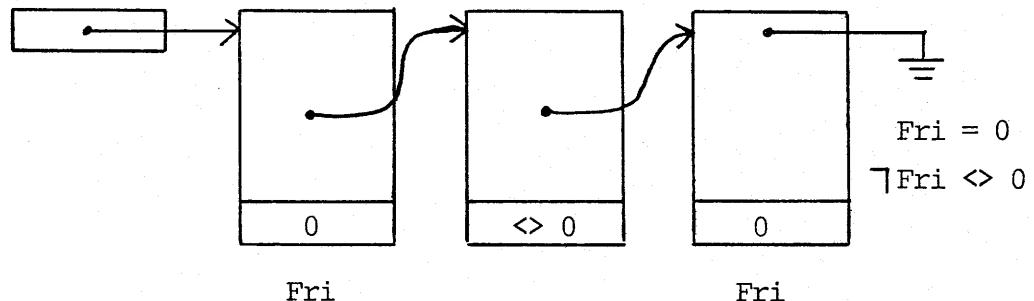
- III) Konvertering fra processnavn til processadresse i en enkeltkædet struktur (MUS-SEARCHITEM), som vist på fig. 1.

Fig. 1:

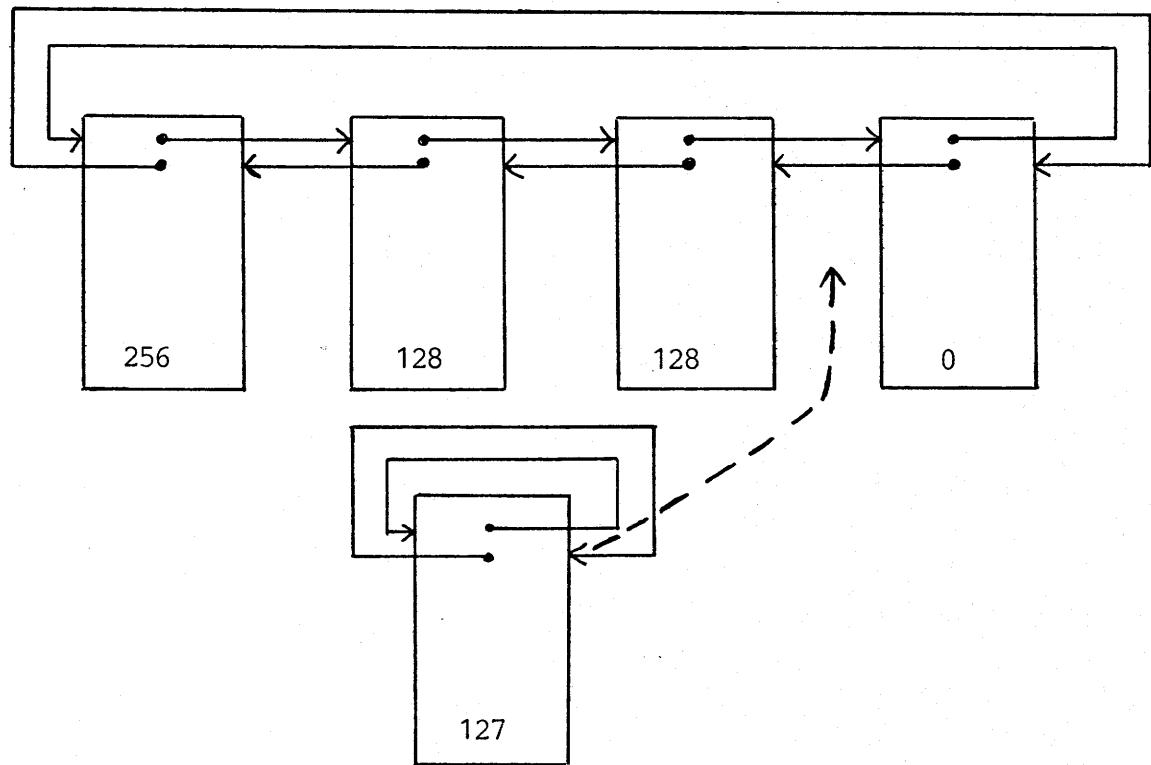
- IV) Søgning af frie elementer i enkeltkædet struktur, som vist på fig. 2.

Fig. 2:

- V) Indkædning af elementer i dobbelt-kædet struktur direkte eller i prioritetsorden, som vist på fig. 3.

Fig. 3:

- VI) Implementering af centrale routiner i MUSIL fortolker specielt
adresseberegningsprocedurerne TAKEADDRESS, TAKEVALUE.
- VII) Implementering af instruktioner til anvendelse ved generering
af div. CRC-checks.

Specielt III, IV og V er tidskrævende i MUS-systemet, hvis der er
mange processer, og/eller enkelte processer har megen kommunikation
(NCP f.eks.).

I Appendix I er de viste procedurer gengivet med den nuværende software
implementering.

Software Ändringer.

I det følgende vil LC angive lower core (0-32kw), og UC angive upper core
(32kw-64kw).

Lageradministration.

I DOMUS er der idag en administration af LC med hjælp af core items, hvor
alle frie lagerområder er kædet i en enkelt-kædet struktur.

Lagerområder kan reserveres med kommandoen

GET <corename> {<size>} 1
0

hvor udeladelse af <size> giver det største eksisterende core item.

I UC tænkes tilsvarende administreret en kæde af frie lagerområder. Den
tilsvarende kommando, der giver et lagerområde i UC kunne være

CETH <corename> {<size>} 1.
0.

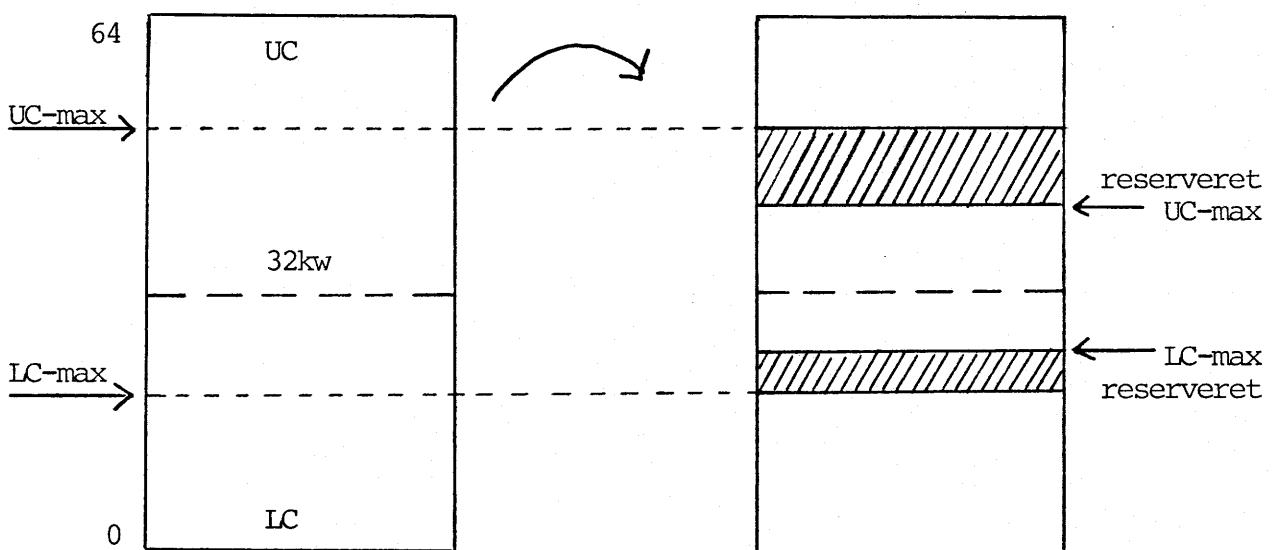
Kan den ønskede størrelse lagerområde ikke findes i UC, søges i stedet i LC,
og er området til stede reserveres dette, men der udskrives en "warning"
(evt. status, hvis kommandoen er intern).

Funktionen FREE <corename> tænkes uændret, idet begge kæder (UC, LC) scannes for <corename>. Navnesammenfald i UC og LC kæde er derfor ikke tilladt ved GET-kommando.

Den omtalte opsplitning er nødvendig, da byteadresser anvendes overalt i MUS-systemet, og disse dækker kun LC, med mindre specielle procedurer anvendes af applikationen til bytefetch i UC.

I non-DOMUS systemer vil en tilsvarende mekanisme være at foretrække, men af pladshensyn kan det være nødvendigt at anvende en simpel løsning svarende til nuværende stak-mekanisme, på en sådan måde at UC tages fra max-lageradresse med faldende adresser, således at de to stakke vokser mod hinanden (se fig. 4).

Fig. 4:

MUS-Process Endringer.

I det nuværende system gemmes carry + PC i et 16 bits ord. Med den introducerede hardware ændring skal hardware PC'en være på fuld 16 bit, d.v.s. der skal skaffes plads til en enkelt bit indeholdende carry ved enten at udvide processbeskrivelsen med et enkelt ord, eller at finde "plads" i ubenyttede positioner i processen.

1) Udvidelse af processstørrelsen.

Relativ simpel operation, men kræver uvægerligt at alle moduler recompileres eller editeres og reassembleres, hvis disse er assemblerkodet.

2) Anvendelse af ledig plads.

Det eneste ord i processbeskrivelsen, der ikke anvendes almindeligvis, er size-feltet, og skal nuværende programmer kunne anvendes uændret, må carry stadig hentes i det nuværende PSW process-ord, og size indeholder derfor den mest betydende bit af start-adressen.

Skal det nuværende PSW-ord fortolkes som den fulde 16 bits startadresse, må process opstart defineres. F.eks. vil en minimal ændring være, at alle processer startes af loaderen i den af programmet udpegede start-adresse PSTART. Evt. forskellig opstart kunne styres af en program-kind, da kun loader initialiserer processer, (CAT og XCOM undtaget).

Driver Ændringer.

Standard interrupt clear (CLEAR) sker idag ved to niveaus indirekte adressering, d.v.s. at interrupt clear-proceduren enten må kræves liggende i LC, ellers skal de fleste drivere reassembleres.

Assembler Programmer.

Kode og data, der af programmøren bestemmes til at kunne ligge i UC (ikke byte-adresseret data), udpeges ved et nyt assembler direktiv XREL, svarende til ZREL, NREL.

Der indføres dermed en ny relokeringstype. For at give loaderen nødvendig information til relokeringen indføres desuden en ny bloktype, der indeholder information om det maximale antal ZREL, NREL og XREL-ord der skal udlægges. Dette gør det muligt at loade NREL og XREL sammenhængende i et område i de tilfælde, hvor UC ikke er tilgængeligt. Samtidig kan anvendelse af lageret optimeres, da loading idag altid foregår i det største eksisterende core item.

Referencer mellem XREL og NREL er underlagt samme restriktioner som nu med ZREL og NREL, d.v.s. kun ordreferencer tillades i assembleren.

Loading vil i principippet da foregå som vist på fig. 5.

Fig. 5a:

Ingen UC

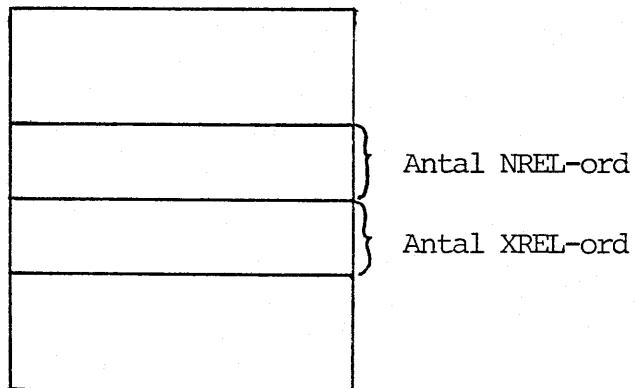
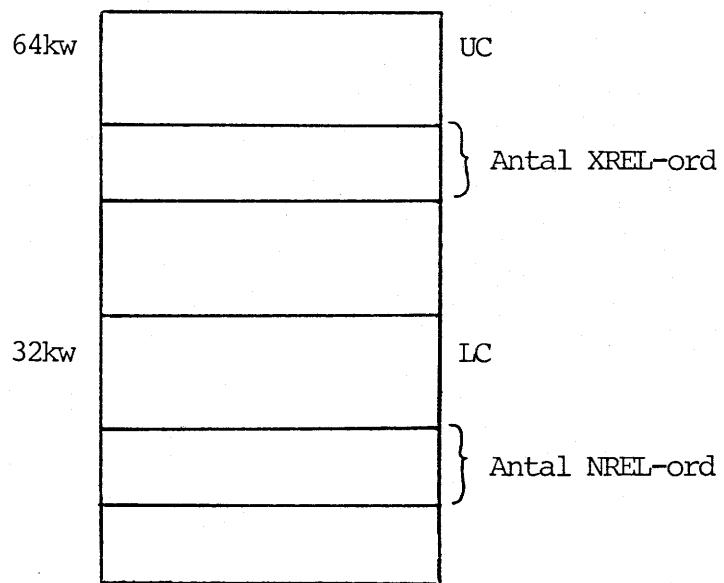

Fig. 5b:

Med UC

Et utility program-load foretages ved reservation af et core item i LC, stort nok til at indeholde det givne antal NREL-ord og et core item i UC (med samme navn) til det givne antal XREL-ord. UC-core item owner sættes til den loadede process, således at oprydning er garanteret ved process KILL.

Skal der foretages load ind i et core item, skal dette ligge i LC, og både XREL og NREL loades i LC, som fig. 5a viser.

I assembleren tænkes desuden udskrift af "warning" ved konstruktionen

@ ADDR

for at fange div. flernivau indirekte (kan slås fra ved assemblering af pagede programmer).

På programmer og processer vil der være følgende begrænsninger:

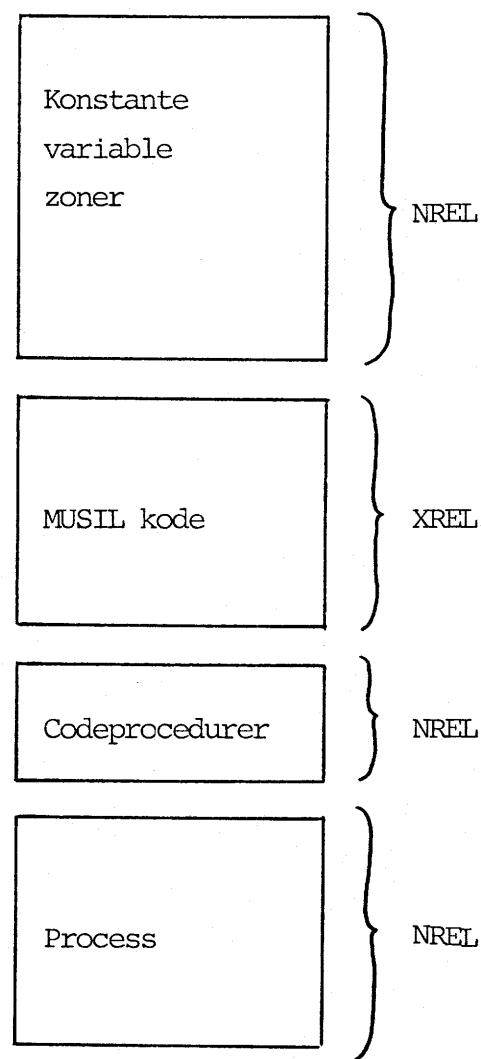
- 1) Zoner.
- 2) Processbeskrivelse.
- 3) Data, der fetches ved GETBYTE/PUTBYTE.
- 4) Message-buffere
- 5) Coroutinebeskrivelser og semaphorer

skal være af NREL-type.

MUSIL Programmer.

MUSIL-Compileren tænkes at outputte rel.bin kode i samme XREL, NREL format med følgende fordeling:

Fig. 6:

D.v.s. at kun den rene fortolkbare MUSIL-kode kan loades i UC, hvorved det skønnes at ca. 50% af musil lagerforbruget kan flyttes til UC.

MUSIL-fortolkeren skal af samme grund ændres, således at data kan fetches i UC.

Begrænsninger.

Den væsentligste ulempe ved den skitserede løsning er, at lageret ikke kan antages kontinuert, men er delt i to anvendelighedsmæssigt ret forskellige blokke, d.v.s. at total-udnyttelse af 128 kbytes ikke er muligt.

Desuden vil en afgørelse af om to eller flere større systemer kan loades/eksekveres parallelt ikke afgøres simpelt, idet det reelt er core nok, men systemerne udnytter tilsammen mere af de to lagerhalvdeler end de opnælige 64kw. Denne inflexibilitet kan føre til at hvert enkelt system skal manuelt trimmes til hver aktuel sammensætning af program-systemer for hver lager/system konfiguration. Hermed introduceres de samme administrative ulempes og tilsyneladende manglende lagerudnyttelse, som kendetegner processor-expansion og er derfor kun bekvemt i ret statiske konfigurationer.

UC kan kun i begrænset omfang anvendes til data-buffere, idet kun få drivere kan fetche data over 64 kbytes-grænsen, og i de få tilfælde der gives mulighed for dette, skal ordadresser anvendes, hvilket ikke er understøttet af de normale datahandlings procedurer (zoner).

Dobbeltkædet ind- og udkøring med/uden prioritet: V

; PROCEDURE LINK(HEAD,ELEM);
; LINKS A GIVEN ELEMENT TO THE END OF A QUEUE.
; CALL: RETURN:
; AC0 DESTROYED
; AC1 HEAD
; AC2 ELEM
; AC3 LINK HEAD

00245 i 054000 A13: STA 3 0 ; LINK:
00246 i 135000 MOV 1,3 ;
00247 i 021401 A130: LDA 0 PREV,3 ; OLD PREV:= PREV,HEAD;
00250 i 051401 STA 2 PREV,3 ; PREV,HEAD:= ELEM;
00251 i 055000 STA 3 NEXT,2 ; NEXT,ELEM:= HEAD;
00252 i 041001 STA 0 PREV,2 ; PREV,ELEM:= OLD PREV;
00253 i 053001 STAO 2 PREV,2 ; NEXT,PREV,ELEM:= ELEM;
00254 i 002000 JMP@ 0 RETURN;

; PROCEDURE REMOVE(ELEM);
; REMOVES A GIVEN ELEMENT FROM A QUEUE.
; CALL: RETURN:
; AC0 DESTROYED
; AC1 UNCHANGED
; AC2 ELEM ELEM
; AC3 LINK DESTROYED

00223 i 054000 A11: STA 3 0 ; REMOVE:
00224 i 035000 LDA 3 NEXT,2 ;
00225 i 057001 STAO 3 PREV,2 ; NEXT,PREV,ELEM:= NEXT,ELEM;
00226 i 021001 LDA 0 PREV,2 ;
00227 i 041401 STA 0 PREV,3 ; PREV,NEXT,ELEM:= PREV,ELEM;
00230 i 051000 STA 2 NEXT,2 ; NEXT,ELEM:= ELEM;
00231 i 051001 STA 2 PREV,2 ; PREV,ELEM:= ELEM;
00232 i 002000 JMP@ 0 RETURN;

; PROCEDURE LINK PROCESS(PROC);
; LINKS A PROCESS TO THE RUNNING QUEUE AS THE LAST PROCESS
; AMONG PROCESSES OF SAME PRIORITY.
; CALL: RETURN:
; AC0 DESTROYED
; AC1 DESTROYED
; AC2 PROC PROC
; AC3 LINK DESTROYED

00233 i 054000 A12: STA 3 0 ; LINK PROCESS:
00234 i 126400 SUB 1,1 ;
00235 i 045013 STA 1 STATE,2 ; STATE,PROC:= RUNNING(=0);
00236 i 034054 LDA 3 RUNNING ; HEAD:= RUNNING QUEUE;
00237 i 021015 LDA 0 PRIORITY,2; ;
A120: ; NEXT PRIORITY:
00240 i 035400 LDA 3 NEXT,3 ; HEAD:= NEXT,HEAD;
00241 i 025415 LDA 1 PRIORITY,3; IF PRIORITY,PROC
00242 i 106432 ING 0,1 ; <=PRIORITY,HEAD THEN
00243 i 000775 JMP A120 ; GOTO NEXT PRIORITY;
00244 i 000403 JMP A130 ; LINK(HEAD,PROC);
; RETURN;

MUS-Search item: III

; PROCEDURE SEARCH(CHAIN,NAME ADDR,ITEM);
; SEARCHES THE CHAIN FOR AN ITEM WITH A GIVEN NAME AND
; DELIVERS IT IF PRESENT, AND A ZERO IF THE NAME IS NOT
; FOUND IN THE CHAIN.

; CALL:

; AC0
; AC1 CHAIN
; AC2 NAME ADDR
; AC3 LINK

RETURN:
DESTROYED
DESTROYED
ITEM
CUR

00273	054000	A15:	STA	3 0	; SEARCH:
00274	135000		MOV	1,3	; ITEM:= CHAIN;
		A150:	LDA	3 CHAIN,3	; NEXT ITEM:
275	035402		MOV	3,3 SNR	; ITEM:= CHAIN.ITEM;
00276	175005		JMP	A151	; IF ITEM=0 THEN
00277	000415		LDA	0 +0+NAME,3	RETURN;
00300	021404		LDA	1 +0,2	
00301	025000		INE	0,1	; IF 0.NAME.ITEM<>0.NAME ADDR THEN
00302	106414		JMP	A150	GOTO NEXT ITEM;
00303	000772		LDA	0 +1+NAME,3	
00304	021405		LDA	1 +1,2	
00305	025001		INE	0,1	; IF 1.NAME.ITEM<>1.NAME ADDR THEN
00306	106414		JMP	A150	GOTO NEXT ITEM;
00307	000766		LDA	0 +2+NAME,3	
00310	021406		LDA	1 +2,2	
00311	025002		INE	0,1	; IF 2.NAME.ITEM<>2.NAME ADDR THEN
00312	106414		JMP	A150	GOTO NEXT ITEM;
00313	000762		MOV	3,2	
00314	171000	A151:	LDA	3 CUR	
00315	034040	A152:	JMP	0	RETURN;
00316	002000				

MUSIL fortolker kode: VI

```
; PROCEDURE TAKEADDRESS(MODIF, ADDRESS);
; GET THE ADDR OF AN INTEGER OR STRING ADDRESSED BY PC AND INCR(PC)
; 2 BITS MODIF: 00 ADDR=WORD(PC). !INTEGER!
; - - : 01 ADDR= - !STRING!
; - - : 10 ADDR= - !FILE!
; - - : 11 ADDR= - .ADDR=ZN(CUR+ADDR(0:7)).ZFIRST
; +ADDR(8:15).
```

```
;          CALL      RETURN
; AC0    MODIFBITS   MODIFBITS SHIFT(-2)
; AC1          ADDRESS
; AC2    CUR        CUR
; AC3    LINK       DESTROYED
```

00423'027033	CL4:	LDAE	1	PC,2	; ADDRESS:=WORD(PC,CUR);
00424'011033		TSZ		PC,2	; INCR(PC,CUR);
00425'101223		MOVZR	0,0	SNC	; BITS:=MODIFBITS EXTRACT 2;
00426'101221		MOVZR	0,0	SKP	; MODIFBITS:=MODIFBITS SHIFT (-2)
00427'101223		MOVZR	0,0	SNC	; IF BITS>>11 THEN
00430'001400		JMP		+0,3	; RETURN;
00431'055025		STA	3	SAVE1,2	;
00432'034143		LDA	3	.255	;
00433'137400		AND	1,3		; FIELD:=ADDRESS(8:15);
00434'166700		SUBS	3,1		; ADDRESS:=ZN,CUR
00435'133000		ADD	1,2		(ADDRESS(0:7));
00436'031041		LDA	2	ZN,2	; ADDRESS:=(ADDRESS.ZFIRST)
00437'025017		LDA	1	ZFIRST,2	+FIELD;
00440'167000		ADD	3,1		;
00441'030040		LDA	2	CUR	;
00442'003025		JMPE		SAVE1,2	; RETURN;

```
; PROCEDURE TAKEVALUE(MODIF, VALUE)
; GETS THE VALUE OF AN INTEGER.
; 2 BITS MODIF: 00 VALUE=INST(PC); INC(PC) ;
; - - : 01 VALUE=R;
; - - : 10 VALUE=WORD(INST(PC)); TNC(PC);
; - - : 11 VALUE=R;
;          CALL      RETURN
; AC0    MODIF     MODIF SHIFT (-2)
; AC1          VALUE
; AC2    CUR        CUR
; AC3    LINK       DESTROYED
```

)0443'101222	CL5:	MOVZR	0,0	SZC	;
00444'000413		JMP		CL52	;
00445'101222		MOVZR	0,0	SZC	; CASE MODIFBITS(14:15) OF
00446'000404		JMP		CL51	;
00447'027033		LDAE	1	PC,2	; 0: VALUE:=INST(PC,CUR);
00450'011033		TSZ		PC,2	; INCR(PC,CUR);
00451'001400		JMP		+0,3	; RETURN;
00452'031033	CL51:	LDA	?	PC,2	; 2: VALUE:=WORD(INST(PC,CUR));
00453'027000		LDAE	1	+0,2	;
00454'030040		LDA	2	CUR	;
00455'011033		TSZ		PC,2	; INCR(PC,CUR);
00456'001400		JMP		+0,3	; RETURN;
00457'025032	CL52:	LDA	1	R,?	; 1 AND 3:
00460'101220		MOVZR	0,0		; VALUE:=R,CUR
00461'001400		JMP		+0,3	; RETURN;